

OBSAH

TITUS LIVIUS

DĚJINY ŘÍMSKÉ OD ZALOŽENÍ MĚSTA

Římské dějepisectví po Liviovi
(V. Marek) 7

KNIHA XXVII

Válečné události v Itálii. Hannibalovo vítězství u Herdoney 33 // Konsul Marcellus splatil Hannibalovi dvojnásob 35 // Uspořádání poměrů v Capui. Prozrazené spiknutí 36 // Senát schvaluje taktiku pronásledovat Hannibala 37 // Diplomatická jednání s králi Syfakem a Ptolemaiem 38 // Zažehnání neblahých znamení 39 // Mír na Sicílii 39 // Konsul vyzvěděl plány Kartágiňanů 40 // Kdo může být zvolen diktátorem? 41 // Neklidné volby přivedly k funkcím osvědčené válečnický 42 // Výpad Hamilkarův na Sardinii 43 // Zprávy o dobytí Nové Kartáginy 44 // Podrobné rozdělení úředních funkcí 45 // Volby kněží s podmínkou bezúhonného života 46 // Vojenské přesuny v Itálii a na Sicílii 48 // Protiřímská nálada v některých osadách 49 // Uklidňující rozvaha konsulů i senátu 51 // Odkud peníze na válku? 52 // Nejdříve smír s rozhněvanými bohy 53 // Přísná agenda censorů zavádí staré mravy 54 // Nezdár Marcella, velkého soupeře Hannibalova 55 // Marcellova řeč kárá i povzbuzuje 57 // Hannibalova strašná taktika — váleční sloni 59 // Italské kmeny a města se vzdávají

Římanům 61 // Všechné pokusy o' dobytí Tarentu 61 //
Vojenská dohra dobytí Tarentu 63 // Nástrahy Hannibalovy konsulu Fabiovi 65 // Scipio a Hasdrubal —
velcí soupeři v Hispánii 66 // Scipionova mírnost k poraženým 67 // Jak Scipio dovedl využívat hornatého terénu 68 // Scipio odmítl titul „krále Hispánů“ 70 // Šlechtné chování Scipionovo k zajatému princí numidskému 71 // Popularita Scipionova maří plány tří punských velitelů 72 // Smýšlení o současných vojevůdcích v Římě 74 // Rozdělení funkcí a vojsk za válečné situace 76 // Nezbytnost ostrého zákroku v Arretiu 78 // Kdo zavinil ztrátu Tarenta? 80 // Spor o zasvěcování chrámu 81 // Oba konsulové padli Hannibalovi do nástrah 81 // Hannibal chycen do sítí vlastní lsti v Salapii 85 // Zákrok u města Lokroi 87 // Senát řeší bojovou situaci poselstvy. Pokus o vylodění v Africe 88 // Politický a vojenský zájem tří králů o střední Řecko 89 // Na sněmu spojenců 90 // Nemejské hry ukázaly Filippovu pravou tvář 91 // Filippos v boji s Aitóly málem přišel o život 93 // Nevinný odsouzenec se stal konsulem 95 // Nebezpečná doba rovná osobní spory mezi konsuly 98 // Obavy z Hasdrubala nutí k opatřením politickým i náboženským 99 // Usmiřování dalších neblahých věštných znamení 101 // Odvody, jakých nebylo pamětníka 102 // Hasdrubal na přechodu přes Alpy 104 // Nálada v Římě. Konsulové táhnou do pole 106 // Taktické vítězství nad Hannibalem v Lukánii 107 // Zachycený dopis Hasdrubalův a smělé tažení konsula Nerona 111 // Zlé kritiky Neronova podniku v Římě 112 // Řeč Neronova k vojsku vystihuje rozhodný moment války 114 // Opatrné přípravy k rozhodné bitvě s Hasdrubalem 115 // Rozpaky Hasdrubalovy nad novou situací 117 // Strašlivý zápas v bitvě nad Metaurem. Váleční sloni 119 // Hasdrubalova smrt důstojná jeho otce i bratra 121 // Starosti v Římě

vystřídané radostnými nadějemi 122 // Úřední potvrzení neuvěřitelného vítězství a jásot nad ním 123 // „Teď poznávám budoucí osud Kartága!“ 124 //

KNIHA XXVIII

Nebezpečná situace v Hispánii a výpad Římanů do Afriky 126 // Vítězná taktika římského vojevůdce Silana 127 // Zmařené naděje Scipionovy na ukončení války 128 // Jak se vyznamenal Scipionův bratr Lucius 129 // Výprava do Afriky 131 // Attalos pergamský a Filippos makedonský zasahují ve středním Řecku 132 // Římané dobyli města Órea zradou 134 // Nesnáze společných operací na Chalkidě 135 // Filippos přepadl Attala a nabyl převahy mezi Řeky 136 // Filippos hraje úlohu vojenského a diplomatického ochránce Řeků 138 // Oba konsulové slaví triumf 140 // Volby v Římě, rozdělení vojska pro další rok punské války 142 // Smiřování neblahých věštných znamení 144 // Starosti s italskými malorolníky 145 // Vojenské nesnáze v Itálii. Charakteristika Hannibala 146 // Veliké vítězství Scipionovo nad Hasdrubalem u Silpie 147 // Úspěch zvláštního manévru Scipionova 151 // Marná obrana punských uprchlíků 153 // Římané pronásledují poražené Puny. Útěk Hasdrubalův 153 // Král Masinissa — spojenec Římanů. Punové zapuzení z Hispánie 155 // Osobnost krále Syfaka. Scipio usiluje o spolek s ním 155 // Osobní setkání tří nejmocnějších — Scipiona, Hasdrubala a Syfaka 157 // Potrestání kmene Iliturgů a města Castulona 159 // Zoufalá obrana obležených Iliturgů a jejich zkáza 160 // Dobyť města Castulona zradou 162 // Hry na počest padlých Scipionů 163 // Právní spory rozhodované mečem 163 // Hrdá odvaha obránců města Astapy a krutost Římanů-dobyvatelů 164 // Ohněm a mečem! 166 // Nemoc Scipionova

situace Kartáginy 289 // Obranný útok Kartágiňanů na Utiku. Scipionova námořní taktika 290 // Úspěšný útok Kartágiňanů z moře 291 // Boj se Syfakem a Masinissova pomoc Římanům 293 // Tragédie Syfakova. Zadostučinění pro Masinissu 294 // Zoufalství Sofonisbino 295 // Marná snaha Masinissova 296 // Co se mluvilo o Syfakovi 297 // Setkání Syfakovo s vítězným Scipionem 297 // Je možná záchrana pro Sofonisbu? 298 // Smrt Sofonisbina — důstojná královny 300 // Scipionova velkomyšlnost k Masinissovi 301 // Kartágo prosí za mír 301 // Vděčnost Římanů vítěznému Scipionovi, odměna věrnému Masinissovi 303 // Boje s Magónem v severní Itálii; nasazení slonů v bitvě 305 // Magónův ústup z Itálie a jeho smrt 307 // Itálie zůstává v neklidu 307 // Smutný osud Hannibalův 308 // Diplomatická dohra v římském senátu 309 // Co zavinil Hannibal? 311 // Obtížné jednání o mír s Kartágiňany 312 // Ani v době příměří není Hannibalovi co věřit 313 // Následky kartáginské věrolomnosti 314 // Hannibal znovu na obzoru. Starosti s králem Filippem 315 // Život uvnitř Říma. Smrt vojevůdce Quinta Fabia Maxima 316 // Politické úkoly nového roku 317 // Hannibal v Kartágu ještě těžším nepřítelem 318 // Přípravy k rozhodující bitvě u Zamy 320 // Diplomatická řeč Hannibalova ke Scipionovi 321 // Odpověď Scipionova Hannibalovi 325 // Nezdar jednání vynucuje rozhodnutí zbraněmi 326 // Dva nejslavnější vojevůdcové, dva nejmocnější národy, dvě nejstatečnější vojska 327 // Vojenská taktika obou velitelů 328 // Zazněly polnice 329 // Vítězní Římané v poslední fázi bitvy 331 // Poražený Hannibal 332 // Vítězný Scipio 333 // Římané kladou podmínky míru Kartágině 334 // Projev Hannibalův na shromáždění v Kartágině a jeho útek 335 // Pokus o odboj v Africe? 336 // Neblahá věštná znamení zvětšují starosti 337 // Zkáza na moři. Nesnáze

uvnitř města 338 // Oficiální projednání konce války punské 339 // Rozdělení úředních funkcí do nového roku 339 // Úřední jednání s posly Makedoňanů 342 // Jednání s posly Kartágiňanů 343 // Senát pověřil Scipiona sjednáním míru 344 // Poslední Hannibalův projev 346 // Triumf Scipionův 347

KNIHA XXXI

Slovo úvodem po druhé válce punské 349 // Starosti s makedonským králem Filippem 349 // Nešťastná výprava proti galským Bojům 350 // Porady senátu o zahraniční a vnitřní politice 351 // Vojenské a politické přípravy k válce s Filippem 353 // Řeč konsula Publia Sulpicia povzbuzuje i varuje 355 // Sněm schválil vypovězení války Filippovi 357 // Poselstvo krále Ptolemaia 358 // Slovo kněžských sborů 359 // Poplach s Gally 360 // Další diplomatické zákroky v Africe 361 // Vnitřní nesnáze. Smířování neblahých znamení 363 // Finanční starosti před samou válkou 364 // Konflikt s Filippem zavinili Athéňané 365 // Attalos pergamský a Rhodští také proti Filippovi 366 // Válečné podniky Filippovy 368 // Zoufalý čin obležených Abýďanů 369 // Opatření Římanů v pokořené Africe 371 // Lentulův vítězný návrat z Hispánie 372 // Zdolání odboje Gallů 372 // Pomoc Athéňanům a operace v Řecku 374 // Neúspěšné protiakce Filippovy v Chalkidě a v Athénách 376 // Intriky Filippovy na sněmu Achajů 379 // Stejně neúspěšný podvelitel Filipův — Filoklés 380 // Řádění Filippovo v Attice 380 // Zákroky Římanů v Makedonii 381 // Vládcové sousedních zemí jednájí s Římany 382 // Sněm Aitólů. Projev Makedonců proti politice Římanů 383 // Hlas Athéňanů na sněmu 385 // Prohlášení římského delegáta na sněmu 387 // Taktický závěr sněmu 389 // Rovnou do zbraně

proti Filippovi! 390 // Filippos brzy poznal převahu Římanů v taktice i technice 391 // Rozhodná porážka krále Filippa 393 // Úvahy po boji 396 // Tajný ústup Filippův sledován Římany 397 // Další Filippovy akce vyvolávají odboj 399 // Římanům přibývá spojenců. Filippos bojuje s Aitóly 400 // Také v bojích s Dardany hledal Filippos ztracenou vážnost 403 // Athéňané prokleli Filippa 404 // Attalos na výpravách v Řecku po boku Římanů 405 // Obléhání města Óreus 407 // Spory o povolání triumfu nad Gally 409 // Úřední závěr šťastného roku 412 //

KNIHA XXXII

Rozdělení nových úředních funkcí a vojenské zabezpečení krajů; náboženská opatření a zakládání osad 414 // Vzpoura vysloužilců v Makedonii 416 // Nezdary a starosti krále Filippa 417 // Šťastné akce Římanů proti Filippovi v Épeiru 418 // Porážka od galských Insubrů. Formální nesnáze při volbách 420 // Římané chrání Attala-krále jen zdrženlivě 421 // Liknavá akce Římanů v Gallii a v Makedonii 423 // Marná snaha Filippova o sjednání míru 424 // Obchvatný manévr konsula Tita Quinctia 426 // Boje s králem Filippem v Thessalii 428 // Úspěchy Římanů na moři 431 // Dobytí Eretrie a boje na ostrově Euboii 432 // Neúspěch při dobývání města Atraku 434 // Urputné boje ve Fókidě 435 // Diplomatické jednání s Achajci 436 // Řečnické spory delegací na sněmu achajském. Vystoupení Aristainovo 437 // Prudký účinek řeči Aristainovy 443 // Roztříštěnost řeckých obcí zmařila zdar sněmu 444 // S kým jít? 445 // Obléhání Korintu z moře spojenci 445 // Pozemní akce Římanů v Řecku 446 // Události v Gallii. Povstání otroků 449 // Události ve městě. Vzrůst autority Říma 451 // Starosti s Makedonií 451 // Smiřování věštných božstev. Zavádění

osad 454 // Pokoření galských kmenů 454 // Římané zasahují do sporů řeckých obcí s králem Filippem 457 // Osobní jednání konsulovo s králem 458 // Nároky a stížnosti parlamentářů 459 // Filippova obhajovací řeč 460 // Filippovy průtahy a zákrok konsula Quinctia 462 // Závěrečné jednání diplomatů před římským senátem 464 // Válečná dohra krále Filippa, úloha samovládce Nabida 465 // Římský konsul řeší otázky města Argoi 466 // Argoi a Korint znovu předmětem sporů 467//

KNIHA XXXIII

Římané v Boiótii 469 // Spojenectví s Římany stvrzeno na sněmu v Thébách 470 // Filippos dále osnuje válku proti Římanům a jejich spojencům 470 // Quinctiova taktika kolového náspu 474 // Formování šiků Filippových a Quinctiových 475 // Počáteční neúspěch Římanů v bitvě u Kynoskefal 477 // Neosvědčila se makedonská taktika falangy 478 // Výhoda terénu rozhoduje boj 480 // Kapitulace makedonských vojsk 481 // Zprávy historiků o počtu padlých 481 // Filippos na útěku. Roztržka mezi Římany a Aitóly 482 // Porada vítězných spojenců u Quinctia 483 // Filippos se podrobil mírovým podmínkám spojenců 484 // Vojenské i politické komplikace s Korintem 486 // Achaia osvobozena od Makedoňanů 487 // Akarnánové nadále drží s Filippem. Sněm v Leukadě 489 // Římané dobyli akarnánské Leukady 490 // Rhodští, Achajci a jejich spojenci proti Filippovi 492 // Deinokratés poražen 492 // Zoufalé úsilí Filippovo udržet pozici mezi Řeky 494 // Rhodští a Antiochos 495 // Smrt krále Attala — věrného spojence 496 // Vzpoura knížat v Zadní Hispánii 497 // Triumf obou konsulů za vítězství nad Gally 498 // Volba úředníků. Válečné starosti s Filippem v Makedonii 500 // Římské hry. Rozdělení úředních pů-

sobišť. Stále nejistá Makedonie 501 // Vnitřní opatření. Věštná znamení. Kořist z Hispánie 502 // Pochybná přízeň Boiótů k Římanům 503 // Politická vražda v Thébách 504 // Boiótové obvinili Římany z intrik 506 // Vojenský zákrok proti Boiótům 506 // Římané kladou Filippovi podmínky míru 507 // Aitólové maří snahy Římanů osvobodit Řecko 509 // Římané slavnostně proklamují svobodu Řecka na isthmických hrách 510 // Chvála Římanů — osvoboditelů 511 // Římané mění mapu středního Řecka 512 // Rady a příkazy poraženému králi Filippovi 513 // Konec vzpoury otroků v Etrurii. Vítězství nad keltskými kmeny 515 // Bojové neustávají v odporu i po své porážce 516 // Triumf konsulů nad Boji a Insubry 517 // Provokativní válečné akce krále Antiocha syrského 518 // Spory mezi Antiochem syrským a Ptolemaiem egyptským řeší Římané 519 // Nejistá zpráva o smrti krále Ptolemaia maří i mění plány 521 // Vnitřní starosti Říma 522 // Rozdělení úředních působišť v novém roce. Neklid za hranicemi 523 // „Svaté jaro“. Obavy před výboji Antiochovými a před Nabidem 525 // Hannibal obětí svých domácích odpůrců 527 // Hannibal na útěku 529 //

Poznámky	533
Seznam vlastních jmen	604
Seznam konsulů	627
Mapky	453, 472, 473
Ediční poznámka	628